

Tekst til Hverdagslivspalten i TA lørdag 09.12.17

Av Beate Alstad

Barn som overgriper barn.

Seksuelle overgrep mellom barn og unge øker.

I Norge er det i ferd med å vokse frem en ungdomskultur der antallet seksuelle overgrep øker.

Mellom 30 og 50 % av alle seksuelle overgrep mot barn begås ifølge flere europeiske undersøkelser av andre mindreårige. En svensk forskningsrapport viser at over halvparten av domfelte voksne overgripere, debuterte med overgrep i barndommen eller i tenårene. Under 10 % av disse overgrepene rapporteres videre eller anmeldes.

Denne uke har vi gjennom pressen fått kjennskap til en 14 år gammel jente i Telemark som har blitt utsatt for voldtekt av en jevnaldrende gutt. Gutten filmet også overgrepet og sendte det til sine venner.

Men hva påvirker de unges seksuelle atferd? Det vi ser er at sex og seksuelle handlinger er blitt ett av flere «betalingsmidler» for å kunne få være blant de kule, som for eksempel få være med på «russebus rulling». Seksualiteten vår er plastisk. Den formes av stimuli og den kulturen vi vokser opp i. Europeisk forskning viser at unge gutter som ser mye på porno, får et negativt kvinnesyn og er mer tilbøyelige til å utnytte jenter. 90 % av barn og unge i alderen 8-16 år har sett porno på nettet, og den største gruppen som bruker nettporno er barn og unge mellom 12 – 17 år.

Vi vet at unge lærer masse fra film. De skaper seg rollemodeller som de ser opp til i diverse tv-programmer. I både Big Brother, Paradise hotel og også Farmen får yngre og vakre deltakere mye oppmerksomhet. Alle disse programmene har stort fokus på kropp og utseende.

Deling av bilder på sosiale medier handler om å bli sett, få aksept og å inngå relasjoner. Et sterkt ønske om å bli likt eller at andre skal synes de er deilige. Det er morsomt der og da, og de kortsiktige fordeler vinner ofte mot de langsiktige ulempene. De yngste står overfor valg som før kom senere i livet, og de tar beslutninger på en helt annen måte enn det voksne gjør. 12- 13 åringer er ofte ikke modne nok til å filtrere informasjonen de får, og trækker over grenser som de normalt ikke ville ha gjort. Stadig flere unge dømmes for å dele nakenbilder. For jentene og guttene som er på bildene, får delingen store konsekvenser. De stemples ofte som « horer », og mange sliter psykisk i ettertid. Mange anmelder ikke seksuelle overgrep eller bilder grunnet lav alder og modenhet eller i frykt for å bli ekskludert fra miljøet. Men det verste er at de ofte ikke vet at de har vært utsatt for et overgrep!

Barn og unge vil alltid være på søken etter kunnskap og informasjon om seksualitet. Det som er mest forebyggende mot seksuelle overgrep er at barn og unge vet mest mulig om sin egen kropp. Forebyggende tiltak er seksualundervisning fra barnehagealder, refleksjon rundt porno og egen seksualitet, fokus på grensesetting, seksuelle krenkelser, sex og voldtekt. Respekt for det annet kjønn, sex, porno og samliv og ikke minst nettvettregler gir en god seksuell helse.

Dette kan gjøre ungdommene tryggere på egen seksualitet, hvor de setter grenser og ikke minst unngår å utsette andre for seksuell trakassering og overgrep!